

EVEN PARKEREN

Met tranen zaaien voor de oogst

H. Geertsma

Ze had verschrikkelijk tegen de dag van de begrafenis opgezien. Dan zou haar verdriet publiek worden. Meer nog dan bij de condoleantie - en dat was al erg genoeg. De mensen zouden op haar letten. Zou ze zich goed kunnen houden? Ze had het gevoel dat ze flink moest zijn. Mensen willen het achteraf zo graag zeggen: wat was ze flink.

Ook om een andere reden had ze ertegen opgezien. Het sterven van haar man had ze gevoeld als een amputatie. Maar die eerste dagen stond de kist nog in huis. Ze kon nog naar hem toe gaan. "Hij is hier niet meer", zei de dominee. Nee, dat wist ze wel. Maar ze zag hem nog. Ze zag de vrede op zijn gezicht. Ook dat zou straks weg zijn. Een vriendin begreep het: "dan is het zo definitief, hè?"

Nu was de kist gezakt. Ze had hem gevolgd met haar ogen. En ze had zich niet goed kunnen houden. Het kon haar niet meer schelen ook. 'Definitief'. Dat woord wilde maar niet uit haar hoofd weg. Definitief....

En van de overkant van het graf waaiden de woorden uit de geloofsbelijdenis naar haar toe: '....opstanding van het vlees en een eeuwig leven'.

Vijand

Als je geliefde begraven is, blijven de herinneringen. Ze komen op allerlei manieren boven. Vaak hevig, pijnlijk. Vaak ook met een gevoel van dankbaarheid. Er is veel goeds geweest. Maar herinneringen vormen een schrale troost als er niet meer is. Want je denkt ook aan vandaag. Waar is hij *nu*? En aan de toekomst: waar *zal* hij zijn?

De dood is een vijand. Stel dat die vijand hem in zijn greep zou hebben. En houden. Stel dat je met die gedachte moest leven. Denk aan een vrouw in oorlogstijd, die weet dat haar man in handen van de vijand is. Ver weg. En de vijand is wreed. En er is bitter weinig kans dat hij weer losgelaten wordt. Wat moet dat voor zo'n vrouw ongelooflijk zwaar zijn. Maar het kan nog zwaarder. Vraag het eens aan ouders die geen troost hebben over het behoud van een gestorven zoon. Die op zijn minst de waarschijnlijkheid onder ogen moeten zien dat hij voor eeuwig de dood is ingegaan. Omdat hij een verloren zoon was geworden - en zij hebben hem niet terug zien komen. Wat dragen die ouders een last met zich mee. Dan besef je weer hoe rijk je bent als je *wel* troost hebt. Troost over die gestorvene van wie je zoveel hield. Omdat je mag geloven dat hij leeft - en leven *zal*.

Tussenstation

Als je van iemand houdt, gun je hem graag het beste. Wie in Christus gestorven is, heeft het goed. 'Hij heeft het daar beter dan hier', zeggen we vaak. Zeker als iemand hier op aarde veel geleden heeft.

Ik merk dat mensen dat doorgaans als de *grootste* troost beleven: hij is nu bij zijn Heiland in de hemel. Ik merk dat ik daar in mijn begrafenistoespraken ook veel aandacht aan geef. Meer, doorgaans, dan aan de troost van de *opstanding*. Dat is goed te begrijpen. Het in-de-hemel-zijn, dat is vandaag. Qua tijdrekening is dat heel dichtbij: op dit moment geniet hij van zijn rust. En van het paradijs. Zo mag ik vandaag aan hem denken. De opstanding komt pas later. En ik heb geen idee wanneer.

Toch valt in de Catechismus de nadruk op die opstanding (zondag 22, vraag en antwoord 57). Dat mijn ziel direct na mijn sterven naar Christus gaat, wordt als het ware terloops vermeld. Niet omdat het niet zo belangrijk is. Dat is het wel degelijk. Maar de opstanding is het grote einddoel. Daar leven wij naar toe. Daar leven ook onze gestorven broeders en zusters naar toe. Zij hebben nog het een en ander te verwachten. Het leven in de hemel is veel, heel veel. Het is niet alles. Het is een leven buiten het lichaam. Dat kan nooit het einddoel van de Schepper zijn. Het is geen leven in een compleet afgebouwd kerkhuis. Het 'samen met alle heiligen' is nog niet voltooid. En het is ook geen leven in een volledig herschapen wereld. Dat moet allemaal nog komen.

De hemel is een tussenstation. Dat tussenstation bestaat bij de gratie van het eindstation. Als er straks geen opstanding op aarde zou zijn, dan zou er nu geen opname in de hemel zijn. Wij gaan naar boven, omdat we straks weer op aarde verder mogen. Voor dat einddoel worden we bewaard. De zielen rusten een korte tijd bij hun Heiland, *totdat*.... (Openb. 6:11). Dus was er geen enkele troost als er straks geen opstanding zou zijn. Het eerste deel van antwoord 57 gold dan ook niet. Dan was het met de dood echt: over en uit. Dan maar eten en drinken en vrolijk zijn, want morgen sterven we. En maar niet eraan denken dat ons leven nu al aangetast is door de dood. En dat de hele wereld erdoor aangetast is. Hoe lang houdt je het vol om daar niet aan te denken?

God wil dat niet. God wil - zo las ik ergens - nog wel wat anders met ons dan ons een vleugje levenslust geven te midden

van de bittere gal van de dood. God stimuleert ons niet om maar over de dood heen te leven, zo goed en zo kwaad als dat gaat. Hij leert ons de dood onder ogen te zien. En dan troost te putten uit het evangelie van de opstanding.

In Christus

Wie met Christus geleefd heeft, is bij zijn sterven in Christus ontslapen. En wie in Christus ontslapen is, is niet verloren (vgl. 1 Kor. 15:18). Ontslapen zijn betekent letterlijk niets anders dan ingeslapen zijn. Het graf is een bed, een bed in nachtelijke duisternis. Maar er komt een morgen dat de slapende wakker geroepen wordt: het is tijd om op te staan. Als Christus op weg gaat naar de aarde, verschijnt hij weer op het appel. Te voorschijn geroepen door het bazuingeschal van een aartsengel (1 Tess. 4:16). Wij zeggen soms: dit moest mijn man, dit moest vader nog eens kunnen meemaken. En tegelijk weten we: dat zouden *wij* graag willen; *hij* heeft er geen behoefte meer aan. Maar vader zou de terugkomst van Christus eens niet kunnen meemaken! Dan zou hij wat missen!

Hij hoeft het niet te missen. Hij mag meegaan, de lucht in, in die onoverzienbare feeststoet. De Koning inhalen op zijn triomftocht naar de aarde.

Lichamen die slapen in het stof van de aarde, staan op. God zet ze weer recht op hun voeten. Mensen zoals Hij ze oorspronkelijk heeft bedoeld. Ze zullen rondlopen in Gods wereld, zonder moe te worden. Ze zullen verwonderd rondkijken, en hun ogen zullen geen enkel wonder in Gods schepping over het hoofd zien, en bril noch contactlenzen hebben ze nodig. Ze zullen de handen uit de mouwen steken, altijd even energiek. En ze zullen hun lippen bewegen om te zingen zoals ze nog nooit gezongen hebben. En net als Gods engelen worden ze nooit lovensmoe.

Zaaien om te oogsten

Paulus gebruikt in 1 Korintiërs 15 het bekende beeld van de akker. Een akker waarop gezaaid wordt én waar de oogst vandaan wordt gehaald. De eersteling is al binnengekomen. Dat was Christus (vers 20). Een wonderlijke eersteling: Hij kwam in eigen kracht van de dodenakker af. En de eersteling van de oogst houdt altijd een belofte in: wordt vervolgd! De rest van de oogst komt erachteraan.

Daarom zaaien wij in vertrouwen. Een boer die zaait, moet ook vertrouwen hebben. Hij ziet immers niet wat er met dat zaadje in de aarde gebeurt. Hij ziet alleen maar die korrel (vers 37). Een onooglijk dingetje. Je ziet het er niet aan dat daar - vers 38 - 'een lichaam' uit kan komen.

Wat wij zaaien, heeft zijn glans verloren. Vader kan zijn beste pak aan hebben en 'er mooi bij liggen', maar de doodskleur tekent zijn gezicht. Aan dat 'zaad' zie je niet dat er iets moois uit kan komen. Wij zaaien in vergankelijkheid. Vanaf het begin heeft die vergankelijkheid er al in gezeten: dit leven is een voortdurend sterven. Wij zaaien in zwakheid. Hoeveel hebben we niet van die zwakheid gezien. Zelfs wel bij een altijd levenslustige en kerngezonde sterveling. En hoe vaak is een forse, sterke kerel niet gesloopt door een verraderlijke ziekte tot er haast niets meer van overbleef.

Wij zaaien met tranen. Vanwege die zwakheid. Vanwege die vergankelijkheid die met de dood bezegeld werd. En misschien gaan we daarna van tijd tot tijd nog 'wenend langs de akker'. Maar ook betraande ogen kunnen over het graf heen kijken. Wij hebben gezaaid in vertrouwen. De Eersteling liet een belofte achter: wij hebben gezaaid voor de oogst. God roept het gezaaide wakker. En groot zal het verschil zijn: hij wordt opgewekt in onvergankelijkheid, want de dood zal niet meer zijn. En hij wordt opgewekt in kracht, in onaantastbare kracht, want ziekte en vermoeidheid en wat voor belasting ook - het ligt voor altijd achter hem. En er is kracht om God te dienen zoals Hij het altijd heeft gewild, want de zonde maakt hem niet meer zwak. En de glans van Gods heerlijkheid ligt voorgoed over zijn leven.

Groot zal het verschil zijn, én groot de overeenkomst. Want *hij* zal het zijn. Diezelfde 'hij' die in het graf was neergelegd. Herkenbaar. Misschien weet je nog dat het je vader was, je man. Op dat moment is hij je broeder in Christus, en dat is dan genoeg. Zo zullen we altijd met de Here wezen (1 Tess. 4:17). Samen met alle heiligen.

De kist is gezakt. Het woord 'definitief' klinkt na in haar hoofd. Maar ze hoort woorden van opstanding en eeuwig leven. Het is niet definitief. Goddank niet. Boven het overlijdensbericht had ze geschreven: 'Uw koninkrijk kome'.

Gesprekspunten:

1. 'Je vindt daar toch niks'. Met dat argument wordt het (regelmatig) bezoeken van een graf soms afgekeurd. Wat vindt u daarvan?
2. Geeft datgene wat in dit artikel aangehaald is uit 1 Korintiërs 15, ons een argument in handen om tegen crematie te zijn?
3. Als Christus zoveel zorg heeft voor ons lichaam dat Hij er iets nieuws van wil maken, kunnen wij dan zomaar organen weg laten nemen voor transplantatie?
4. Wat zou het verschil zijn tussen een natuurlijk lichaam en een geestelijk lichaam (1 Kor. 15:44 vv.)?

